

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2612202600
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2612202600.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová v právnej veci žalobcu: Ing. N. S., bytom Z. XXXX/XX, C. - H. Z., zastúpený splnomocnencom: Marko & Overton-Fox, s.r.o., IČO: 47 246 936, so sídlom Karpatská 18, Bratislava, proti žalovaným: 1. Ing. E. E., bytom D. XXX/X, K., 2. A. E., bytom D. XXX/X, K., 3. N. Z., bytom D. XXX/XX, K., 4. Ing. Z. U., bytom D. XXX/X, K., 5. H. E., bytom D. XXX/X, K., 6. C. E., bytom D. XXX/X, K., 7. Z. U., bytom D. XXX/X, K., 8. B. T., bytom D. XXX/X, K., 9. A. T., bytom B. XXXX/X, K., 10. A. D., bytom L. H. XXXX/XX, K., 11. MUDr. A. Q., bytom D. XXX/X, K., 12. A. O., bytom M. XXXX/XX, C., 13. S. C., bytom F. H. N. XXX, 14. A. Z., bytom D. XXX/X, K., 15. G. Z., bytom D. XXX/X, K., 16. F. F., bytom Dr. B. N. XXXX, U. - Z., ČR, 17. Z. F., bytom K. XXX/XX, D., 18. Z. A., bytom E. XXX, K., 19. Z. A., bytom E. XXX, K., 20. Z. F., bytom N. XXX/XX, K., 21. A. F., bytom D. XXX/X, K., 22. Ing. C. C., bytom N. XXX/XX, M. X., 23. Ing. Z. C., bytom U. K. X, U. H. Z., Nemecko, 24. M. R., bytom D. XXX/X, K., 25. N. E., bytom D. XXX, K., 26. A. L., bytom D. XXX/X, K., 27. B. L., bytom D. XXX/X, K., 28. Ing. T. C., bytom D. XXX/X, K., 29. E. D., bytom D. XXX/X, K., 30. Z. D., bytom D. XXX/X, K., 31. Ing. K. S., bytom E. XXX/XX, K., 32. B. D., bytom D. XXX/X, K., 33. B. D., bytom Z. H. XXXX/XX, Z., 34. Z. D., bytom N. XXX, 35. Bc. B. O., bytom S. XXX/XX, K., 36. Q. R., bytom U. L. XXXX/XX, U., 37. N. R., bytom U. L. XXXX/XX, U., 38. A. Q., bytom D. XXX/X, K., 39. Mgr. Z. Q., bytom D. XXX/X, K., 40. F. C., bytom S. A. XXXX/XX, K., 41. N. S., bytom D. XXX/X, K., 42. Z. S., bytom D. XXX/X, K., 43. Z. L., bytom L. H. XXXX/X, K., 44. RSDr. Z. Q., bytom D. XXX/X, K., 45. Mgr. S. K., bytom B. XXXX/XX, K., 46. Mgr. R. K., bytom B. XXXX/XX, K., 47. D. U., bytom D. XXX/X, K., 48. Z. N., bytom F. XXXX/XX, C. Z., 49. N. Z., bytom D. XXX/X, K., 50. R. S., bytom D. XXX, K., 51. C. E., bytom N. S. XXXX/XX, K., 52. Službyt, spol. s.r.o., IČO: 34 101 772, so sídlom Hviezdoslavova 473, Senica, zastúpení splnomocnencom: Advokátska kancelária Kurucová, s.r.o., IČO: 36 271 268, so sídlom Hurbanova 486/2, Senica, o zaplatenie 11.950 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 9C 65/2012-274 zo dňa 26.7.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaní **m a j ú n á r o k** voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol (prvý výrok) a žalovaným priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhý výrok).

2. Napadnutý rozsudkom súd prvej inštancie právne odôvodnil ust. § 2 ods. 6, § 3 ods. 2, § 13 ods. 1, § 19 ods. 1, 2, § 23 ods. 1, 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, § 100 ods. 1, § 101, § 11, § 123, § 139 ods. 1, § 151n ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, §

34 ods. 3, § 4b ods. 1, § 6 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca bol v období od 9.3.2009 do 9.3.2012, za ktoré žiada zaplatiť odplatu za právo zodpovedajúce vecnému bremenu a vydanie bezdôvodného obohatenia, vlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území K. zapísaných na Liste vlastníctva č. XXXX ako parc. č. 3085/1, 3086/2, 3091, 3091/3. Žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi bytového domu súp. č. XXX, nachádzajúceho sa v katastrálnom území K., zapísaného na Liste vlastníctva č. XXXX, pričom uvedená stavba žalovaných je postavená aj na pozemkoch žalobcu, konkrétne na parc. č. 3085/1 a parc. č. 3086/2 a okrem toho žalovaní v súvislosti s využívaním predmetnej stavby fakticky využívajú aj pozemky žalobcu, a to parc. č. 3091/2 a parc. č. 3091/3 bez toho, aby žalobcovi platili akúkoľvek odplatu. Podľa Listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie K. je na pôvodných parc. č. 3084, 3085, 3086, na ktorých je bytový dom postavený, zriadené vecné bremeno v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktoré je vyznačené geometrickým plánom č. 30843061-15/97. Toto vecné bremeno bolo zriadené priamo zo zákona pri prevode vlastníctva bytov v roku 1997, kedy byty odpredávalo Mesto Senica, vzniklo od účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, teda dňom 1.9.1993, jedná sa o vecné bremeno „in rem“ (k veci) a vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Vecné bremeno k pozemkom parc. č. 3085/1 a 3086/2 tak v súlade s § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, podľa ktorého, ak vlastníkom domu nie je vlastníkom pozemku, vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapíše do katastra nehnuteľností. Časť parc. č. 3091/2 tvorí príľahlý pozemok, ktorý slúži ako prístup do jednotlivých vchodov a zvyšná časť parcely je miestna komunikácia a verejná zeleň. Parc. č. 3091/3 sa nachádza za bytovým domom súp. č. XXX a využívajú ju všetci obyvatelia ako miestnu komunikáciu a verejnú zeleň. Parcely č. 3091/2 a 3091/3 sú sčasti vyasfaltované a sčasti zatrávnené, nie sú oplotené, komunikácia je využívaná všetkými, je voľne prístupná pre širokú verejnosť, túto komunikáciu využívajú aj technické služby, obslužný personál a zásobovanie predajní. Žalovaní vzniesli námietku premlčania, keďže odplatu za zriadenie vecného bremena bolo možné uplatniť len v 3 ročnej premlčacej lehote odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, t. j. od 1.9.1993, a táto márne uplynula dňa 1.9.1996.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že k pozemkom parc. č. 3085/1 a 3086/2, na ktorých je postavený bytový dom, vzniklo zo zákona vecné bremeno s účinnosťou od 1.9.1993. Žalovaní majú teda legitímnu možnosť užívať dané pozemky z titulu zákonného vecného bremena a v spojitosti s týmito pozemkami sú vylúčené akékoľvek nároky z bezdôvodného obohatenia. Vlastníkovi pozemkov vzniklo majetkové právo na náhradu za užívanie pozemku z titulu vecného bremena, mohlo sa však relevantne uplatniť ako jednorazová náhrada. Z hľadiska plynutia času je preto relevantný deň, keď sa toto právo mohlo vykonať po prvý raz, t. j. na druhý deň po nadobudnutí účinnosti zákonnej právnej úpravy o zriadení vecného bremena (§ 23 ods. 5 zákon o vlastníctve bytov). Premlčacia lehota tak uplynula dňa 1.9.1996. Nie je právne relevantným tvrdenie žalobcu, že jeho právna predchodkyňa bola ako vlastníčka definitívne zapísaná v katastri nehnuteľností až v roku 2003, nakoľko ku dňu účinnosti vyššie uvedenej zákonnej úpravy bol vlastníkom predmetných nehnuteľností iný subjekt a tomuto prináležalo uplatniť si právo na náhradu. Nie je tiež právne relevantnou skutočnosť, že žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetným pozemkom až v roku 2010, nakoľko na plynutie premlčacej doby nemá vplyv zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka.

Čo sa týka pozemkov parc. č. 3091/2 a 3091/3 v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov ide o príľahlé pozemky pred a za bytovým domom, ktoré slúžia jednak na prístup do jednotlivých vchodov bytového domu, jednak sa na nich nachádza miestna komunikácia a zeleň, ktorú udržiava Mesto Senica sčasti sú vyasfaltované a sčasti zatrávnené, pričom o zeleň sa stará Mesto Senica, komunikácia je využívaná všetkými obyvateľmi mesta, je voľne prístupná, využívajú ju aj technické služby, obslužný personál a zásobovanie predajní. Na pozemky parc. č. 3091/2 a 3091/3 sa teda rovnako vzťahuje režim zákonného vecného bremena v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ako je tomu v prípade pozemkov zastavaných bytovým domom. Obdobne by vlastníkovi takýchto pozemkov patrila primeraná finančná náhrada za zariadené vecné bremeno, ktorú však bolo možné uplatniť len v 3-ročnej všeobecnej premlčacej dobe a tá márne uplynula dňom 1.9.1996. Súd prvej inštancie dodal, že miestne komunikácie nachádzajúce sa na pozemku žalobcu sú zo zákona vo vlastníctve obce (v danom prípade Mesta Senica) a smie ich užívať každý. Pokiaľ aj je užívanie vymedzených úsekov pozemnej komunikácie spolplatnené, tak len

na základe a v medziach zákona (mýto, diaľničná známka). V prípade pozemku zarasteného verejnou zeleňou obhospodarovanej mestom nie sú žalovaní pasívne vecne legitimovaným subjektom. Vzhľadom na vyššie uvedené s prihliadnutím k námietke premlčania vznesenej žalovanými rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Súd prvej inštancie priznal plne úspešnému žalovaným právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ustanovení § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesporným bolo, že stavba bytového domu žalovaných je postavená aj na pozemkoch žalobcu parc. č. 3085/1 vo výmere 27 m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. 3086/2 vo výmere 164 m², zastavané plochy a nádvoria. Okrem toho žalovaní v súvislosti s využívaním predmetnej stavby fakticky využívajú aj pozemky žalobcu parc. č. 3091/2 vo výmere 293 m², ostatné plochy a parc. č. 3091/3 vo výmere 379 m², ostatné plochy. Žalovaní tak v relevantnom období využívali pozemky žalobcu ako jedinú možnosť prístupu do nehnuteľnosti v ich spoluvlastníctve a na parkovanie motorových vozidiel a žalobca nemohol fakticky svoje pozemky vôbec využívať, naopak platil za ne daň z nehnuteľností. Súd prvej inštancie zamietol žalobu prakticky výlučne s poukazom na kontroverzné a odbornou verejnosťou spochybňované rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 41/2011, ktoré však navyše rozhodovalo zásadne iný prípad a na základe iných skutkových okolností. Súd prvej inštancie sa nijako nezaoberal do dôsledkov zisteným skutkovým stavom v konkrétnom prípade, najmä okolnosťami obmedzenia vlastníckeho práva a nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcom a už vôbec nie judikatúrou citovanou žalobcom, vrátane rozhodnutí ústavných súdov v súvislosti s otázkou ochrany vlastníctva a neprihliadania na námietku premlčania. Súd nijako nezohľadnil, že bytový dom, v ktorom žalovaní vlastní byty, je postavený iba na pozemkoch vo vlastníctve žalobcu a podstatnú časť využívajú na parkovanie svojich vozidiel, prístup k ich bytom a okolitú zeleň. Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov sa týka výlučne pozemkov zastavaných stavbou. Záver súdu prvej inštancie o výlučne jednorazovej kompenzácii za vecné bremeno nijako priamo nevyplýva zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a je v rozpore ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj ustálenou súdnou praxou. Opakované poskytovanie odplaty za vecné bremeno priamo predpokladá aj Občiansky zákonník v ustanovení § 151p odsek 3 druhá veta. Súd prvej inštancie nesprávne vec posúdil extenzívnym výkladom inštitútu príľahlé pozemky. Príľahlé pozemky definuje zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov iba nepriamo v ustanovení § 2 odsek 6 cez definíciu spoločných častí domu a príslušenstva domu. V konaní však nebolo nijako preukázané, že na pozemkoch žalobcu by sa nachádzali nejaké spoločné časti alebo príslušenstvo domu, pozemky sú bez stavieb a neoplotené. Pozemky nezastavané stavbou predmetného bytového domu nemajú a nemôžu mať charakter príľahlého pozemku v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Výklad inštitútu príľahlých pozemkov zo strany súdu prvej inštancie považuje za nesprávny a extenzívny a nemá oporu v zákone. Súd prvej inštancie nezohľadnil, že v súvislosti s využívaním predmetnej stavby fakticky využívajú žalovaní aj pozemky žalobcu parc. č. 3091/2 vo výmere 293 m², ostatné plochy a parc. č. 3091/3 vo výmere 379 m², ostatné plochy. Tieto pozemky pritom slúžia na prístup do stavby, na časti pozemkov časti dokonca parkujú motorové vozidlá žalovaných a pozemky žalovaní využívajú pozemky ako príľahlú zeleň. Vzhľadom na polohu pozemkov je zrejmé, že bez využitia pozemkov žalobcu sa žalovaní ani nemôžu dostať do stavby. Predmetná komunikácia slúži výlučne pre potreby konkrétneho bloku a má charakter účelovej komunikácie, ktorá môže byť v zmysle zákona vo vlastníctve akéhokoľvek právneho subjektu. Závery súdu prvej inštancie o využívaní pozemkov širokou verejnosť tak považuje za nesprávne a za rozpore so skutočnosťou. Za zásadne nesprávne považuje žalobca výklad zákona o začiatku premlčacej doby, podľa ktorého by žalobca, ani jeho právna predchodkyňa, nikdy nemohli požadovať náhradu za zriadenie vecného bremena. Ak by súd prvej inštancie dôsledne vyvodil dôsledky zo skutkových zistení, ukázala by sa nesprávnosť jeho právneho posúdenia a absencia požiadavky na spravodlivosť a úctu k právam sporových strán. Postoj žalovaných, vrátane vnesenia námietky premlčania nie je v súlade s dobrými mravmi a súd by nemal na ňu prihliadať. V tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobca ako vlastník je povinný platiť daň z nehnuteľností bez toho, aby mal z pozemkov akýkoľvek výnos, žalovaní nemajú záujem na odkúpení pozemkov, aktuálna situácia im zjavne vyhovuje, bezplatne užívajú cudziu vec bez akejkoľvek dohody so žalobcom a žalobca je vylúčený z užívania pozemkov a z akýchkoľvek výnosov z nich a zostalo mu iba holé vlastníctvo.

Žalovaní sa fakticky užívaním pozemkov žalobcu parc. č. 3091/2, 3091/3 na úkor žalobcu bezdôvodne obohacujú, k týmto pozemkom nevzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Žalobca poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/154/2013, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 31/04.

Za neprávny a nespravodlivý považuje žalobca aj výrok o náhrade trov konania. Ak by sa aj súd prvej inštancie nestotožnil s argumentáciou žalobcu a pristúpil by na formalistické chápanie práva, súd mal prihliadnuť na okolnosti konkrétneho prípadu a elementárne pravidlá slušnosti, spravodlivosti a dobrých mravov. Je zrejmé, že žalovaní užívajú cudzie pozemky bezodplatne, nemajú nijaký záujem na usporiadaní vlastníctva k nim a podľa názoru súdu prvej inštancie im ani nemôže nikdy vzniknúť povinnosť platiť náhradu za takéto užívanie. V konaní zástupca žalovaných opakovane spochybňoval vlastnícke právo žalobcu k pozemkom aj napriek predloženým listom vlastníctva, podával vyjadrenia, na ktoré nebol vyzvaný súdom a ktoré nesmerovali k podstate sporu a uplatneného nároku, právne služby neposkytoval účelne a hospodárne a zámerne nepredlžoval súdny spor. Ak by aj súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, tak podľa žalobcu zodpovedá zásadám spravodlivosti a dobrých mravov a slušnosti rozhodnúť o trovách konaniach tak, že by súd nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu.

Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe v celom rozsah vyhovie.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrili žalovaní. Vo vyjadrení uviedli, že súd prvej inštancie vykonal všetky navrhované dôkazy, náležite zistil skutkový stav veci, oboznámil sa s rozhodnutiami, na ktoré v konaní poukázali strany sporu a správne právne vec posúdil. Žalobca vo svojom odvolaní opätovne poukazuje na tie isté skutočnosti, ktoré uvádza vo všetkých vyjadreniach a s ktorými sa už súd prvej inštancie oboznámil a vyhodnotil ich. Právo na odplatu za zriadenie vecného bremena zo zákona je premlčané, nakoľko ho bolo možné uplatniť len v 3 ročnej lehote odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z.. Žalobca nie je aktívne legitimovaný, nakoľko nárok na finančnú náhradu za zriadenie vecného bremena mal len vlastník zaťaženého pozemku, ktorý túto nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena k 1.9.1993 a svoj nárok mohol uplatniť len v lehote 3 rokov. Čo sa týka príľahlých pozemkov parc. č. 3091/2, parc. č. 3091/3, sú to ostatné plochy a jednoznačne bolo preukázané, že tieto užíva Mesto Senica a jeho občania a sám žalobca si je vedomý, že pasívne legitimovaným malo byť Mesto Senica. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, nepreukázal dôvodnosť svojej žaloby a nie je možné tvrdiť, že vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/81/2009, 3Co/146/2008, 1Co/114/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/86/2012, 16Co/383/2012. Ďalej uviedli, že na obranu a úspešné uplatňovanie svojho práva si všetci žalovaní zvolili zástupcu, ktorý efektívne, zákonne, účelne a hospodárne hájil ich záujmy, všetky právne úkony vykonal, aby čo najlepšie bránil práva svojich klientov a neboli vykonané bezdôvodne. To, že žalobca nebol v spore úspešný, nie je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca žaloval všetkých vlastníkov bytového domu súp. č. XXX, hoci mal vedieť, keďže bol právne zastúpený, že v obdobných sporoch neboli žalobcovia úspešní. Žalobca taktiež vedel, že príľahlé pozemky užíva Mesto Senica, ktoré je pasívne legitimované. Navrhujú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

8. K vyjadreniu žalovaných k odvolaniu sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení zopakoval skutočnosti uvedené v jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Zotrvával na požiadavke, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe v celom rozsah vyhovie.

9. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového

poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Podanou žalobou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 11.950 eur s úrokom z omeškania vo výške 10,00 % ročne zo sumy 11.950 eur od 9.3.2009 do zaplatenia titulom náhrady za zákonné vecné bremeno a titulom bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil.

12. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

13. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že žaloba žalobcu nie je dôvodná.

14. Ako vyplýva zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom, v žalobe žalobca sa domáha zaplatenia náhrady za vecné bremeno, ktoré vzniklo priamo zo zákona v zmysle ustanovenia § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej aj „zákon o vlastníctve bytov“) k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území K., zapísaným na Liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. 3085/1 - zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 27 m², parcela č. 3086/2 - zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 164 m² a zaplatenia bezdôvodného obohatenia za užívanie bez právneho dôvodu nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., zapísaných na Liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. 3091/2 - ostatné plochy, vo výmere 293 m², parcela č. 3091/3 - ostatné plochy, vo výmere 164 m² za obdobie od 9.3.2009 do 9.3.2012, pričom v uvedenom období bol žalobca výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností. Na parcelách č. 3085/1, č. 3086/2 sa nachádza bytový dom súpisné číslo XXX zapísaný na Liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie K., pričom vlastníkami bytov v uvedenom bytovom dome sú žalovaní. Na Liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie je zapísané vecné bremeno k pozemkom parcela č. 3084, 3085, 3086, zast. pl., 673 m², v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktoré je vyznačené geometrickým plánom č. 30743061-15/97. Žalovaní nesúhlasili so žalobou a vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu vzniesli námietku premlčania. Súd prvej inštancie žalobu zamietol dôvodiac, že náhrada za vecné bremeno k parcelám č. 3085/1, č. 3086/2 je náhradou jednorazovou a nárok na jej zaplatenie je premlčaný, pričom premlčacia doba uplynula dňa 1.9.1996. Vo vzťahu k parcelám č. 3091/2, č. 3091/3 súd prvej inštancie konštatoval, že jednak ide o príslužné pozemky slúžiace na prístup k bytovému domu, jednak sa na nich nachádza miestna komunikácia využívaná obyvateľmi mesta a zeleň, o ktorú sa stará Mesto Senica, a preto sa na ne rovnako vzťahuje režim zákonného vecného bremena v zmysle ustanovenia § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a v prípade ich časti zarostenej verejnou zeleňou nie sú žalovaní pasívne vecne legitimovaní.

15. Podstatou odvolacej argumentácie žalobcu bolo namietanie právneho názoru súdu prvej inštancie, že náhrada za zriadenie vecného bremena v zmysle ustanovenia § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov

je jednorazová kompenzácia. Základná právna otázka tohto sporu spočíva v tom, či uplatnený nárok žalobcu je potrebné považovať za nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku za konkrétne vymedzené obdobie (od 9.3.2009 do 9.3.2012), alebo za nárok na jednorazovú náhradu za vecné bremeno, ktoré podlieha premlčaniu tak, ako to uzavrel súd prvej inštancie.

16. Podľa § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapíše do katastra nehnuteľností.

17. Uvedené ustanovenie je jedným z tých, ktoré v zmysle ustanovenia § 151o Občianskeho zákonníka konkretizuje možnosti zriadenia vecného bremena zo zákona. Zákonodarca ustanovením § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov v podstate riešil úpravu pomerov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom bytov v bytovom dome takým spôsobom, že zo zákona zriadil pre vlastníkov bytov vecné bremeno, ktorého obsahom bolo a je právo spoluužívania zastavaného pozemku v rozsahu zodpovedajúcem veľkosti spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu.

18. Zákon o vlastníctve bytov neobsahuje bližšiu úpravu, ktorá by riešila náhradu za zriadenie vecného bremena v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 23 ods. 5. V tejto súvislosti však treba mať na zreteli to, že vecné bremená zriaďované na základe zákona majú špecifický režim upravený verejnoprávnymi predpismi, na ktorých základe boli zriadené. Aj keď majú nesporný verejnoprávny prvok daný spôsobom ich vzniku a účelom, ktorému slúžia, nemožno prehliadať, že majú významný prvok súkromnoprávny. Občianske právo definuje vecné bremeno ako právo niekoho iného než vlastníka veci, ktorého obmedzuje tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať alebo niečo konať. Vecné bremená zriaďované zo zákona tento charakter majú. Napokon zákony, podľa ktorých vznikajú, ich aj týmto pojmom označujú. Tak je to aj v predmetnej veci, keď citovaným ustanovením § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov bolo zriadené vecné bremeno. Režim vecných bremien zriaďovaných zo zákona nie je celkom totožný s režimom zmluvných vecných bremien, pretože sa riadi špeciálnou úpravou právnych predpisov, ktoré upravujú činnosti, k realizácii ktorých vznikli. Špeciálna právna úprava však nie je komplexnou, ktorá by vylučovala použitie všeobecnej úpravy občianskeho práva o vecných bremenách. Ak špeciálna úprava o zriadení vecného bremena zo zákona neobsahuje riešenie týkajúce sa náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom, takáto situácia je riešiteľná aj s využitím čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Podľa tohto článku možno obmedziť vlastnícke právo len za náhradu. Pritom platí zásada, že jednotlivé ustanovenia Listiny základných práv a slobôd sú bezprostredne platným právom a práv v nich obsiahnutých sa možno domáhať priamo s odkazom na ich znenie. Výnimkou sú len základné práva, ktoré Listina základných práv a slobôd vymenováva v čl. 41 ods. 1 pomocou odkazov na konkrétne články Listiny základných práv a slobôd. Pri týchto výnimkách je stanovené, že príslušných práv sa možno domáhať len v medziach zákona, ktoré toto ustanovenie vykonávajú. To a contrario znamená, že všetkých ostatných práv sa možno domáhať priamo a zákon nemôže prekročiť medze, ktoré sú stanovené v Listine základných práv a slobôd. Pretože právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva nie je uvedené medzi výnimkami, môže sa dotknutý vlastník dovoliavať práva na poskytnutie náhrady priamo s odvolaním na čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd bez toho, aby bolo nevyhnutné z hľadiska ústavnej istoty toto právo konštituovať ešte predpisom nižšej právnej sily.

19. V konkrétnom prejednávanom prípade sa súd prvej inštancie vysporiadal náležitým spôsobom s otázkou, prečo nepovažoval za dôvodný nárok žalobcu z titulu náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva za presne vymedzené časové obdobie, ale jeho nárok vyhodnotil ako právo na zaplatenie primeranej jednorazovej náhrady za vecné bremeno v zmysle ustanovenia § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov, podľa ktorého, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapíše do katastra nehnuteľností.

20. Odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie konštatuje, že v danom prípade sa jedná o nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, avšak ide o jednorazovú náhradu, na ktorú vznikol nárok už vlastníkovi predchádzajúcemu žalobcovi, a tento nárok prevodom vlastníckeho práva na žalobcu neprešiel. Tento nárok je len jeden a má ho ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý túto nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena, teda za účinnosti zákona o vlastníctve bytov. Išlo o pohľadávku, ktorú mohol žalobca nadobudnúť len jej postúpením na neho. Ak sa tak nestalo, prevodom vlastníckeho práva nezískal pohľadávku na jednorazovú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, ktorú mal predchádzajúci vlastník. Odvolací súd tento záver o jednorazovej náhrade

odôvodňuje tým, že z charakteru vecného bremena v danom prípade vyplýva, že toto má charakter vyvlastnenia, a teda aj náhrada v takomto prípade má byť jednorazová. Taktiež má za to, že ak ide o časovo neobmedzené vecné bremeno, má sa poskytnúť jednorazová náhrada a v prípade, že ide o vecné bremeno časovo obmedzené (časovo obmedzené sú iba vecné bremená, ktorým zodpovedajú práva viazané na určitú konkrétnu osobu, ktoré zanikajú najneskoršie smrťou oprávneného), v takomto prípade náhrada za takéto vecné bremeno má zodpovedať opakujúcemu sa plneniu. V danom prípade však nejde o vecné bremeno časovo obmedzené, a preto odvolací súd dospel k hore uvedenému záveru. Žalobcovi vzhľadom na zriadené zákonné vecné bremeno tak nie je možné priznať náhradu vyčíslenú ako opakujúcu dávku alebo plnenie.

21. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/154/2012 zo dňa 28.5.2012, tak závery z neho vyplývajúce sú pre danú vec nepoužiteľné. Uvedené rozhodnutie vychádza z inej skutkovej situácie, nakoľko sa týka usporiadania právnych pomerov k pozemkom v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V tejto súvislosti žalobca v odvolaní poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/04 z 17.12.2004 požadujúc výklad zákona, ktorý by jeho vlastnícke právo garantoval v prípade medzery v právnej úprave. K uvedenému odvolací súd uvádza, že vzťah vlastníka pozemku a vlastníka stavby je upravený ustanovením § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a taktisto zvolená koncepcia úpravy ich vzťahu zákonným vecným bremenom sa uskutoční finančným vyrovnaním práv a povinností vyplývajúcich z obsahu právneho vzťahu založeného týmto zákonom, pričom finančná náhrada je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakovaného plnenia, teda nemožno hovoriť o medzerách v právnej úprave.

22. K uvedenému odvolací súd ešte poznamenáva, že súdna prax vyšších súdov v obdobných prípadoch opakovane vyslovila vyššie uvedený právny názor, že v prípade zriadenia vecného bremena v zmysle § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov prichádza do úvahy výlučne náhrada za vznik vecného bremena v jednorazovej forme (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/30/2009 zo dňa 4.11.2009, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/16/2014 zo dňa 14.10.2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/383/2012 zo dňa 20.12.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/12/2015 zo dňa 27.4.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/210/2014 zo dňa 29.6.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/269/2012 zo dňa 8.11.2012, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/168/2014 zo dňa 29.5.2014).

23. Správnosť záverov preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie je rovnako možné vyvodiť aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.4.2016, z ktorého jednoznačne vyplýva, že náhrada za vzniknuté vecné bremeno ex lege v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov je jednorazová a nepatrí vlastníkovi právo na nijakú ďalšiu náhradu za pretrvávajúce obmedzenie jeho vlastníckeho práva, a to bez ohľadu na to, či táto náhrada bola alebo nebola uplatnená, alebo vyplatená pôvodnému vlastníkovi. Identickú „dovolaciu otázku“ už riešil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 7Cdo 26/2014 zo dňa 24.3.2015, v ktorom uviedol, že je správny názor, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazovou náhradou a neexistuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo tomuto záveru, pričom poukázal aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 227/2012 z 3.5.2012, v ktorom ústavný súd vyslovil názor, že považuje takýto záver za „ústavne udržateľný.“

24. Aj keby tento uplatnený nárok bol posúdený ako celok, teda ako jednorazová finančná náhrada, takáto finančná náhrada môže byť uplatnená len za vznik vecného bremena, ku dňu vzniku vecného bremena a len v prospech vlastníka pozemku, ktorý túto nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena. Pokiaľ súd prvej inštancie prihliadol na námietku premlčania vznesenú žalovanými a považoval nárok žalobcu za premlčaný, odvolací súd opakovane poukazuje na to, že žalobca by mohol uplatňovať len nárok na jednorazovú finančnú náhradu s odvolaním sa na čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, táto jednorazová finančná náhrada by však patrila len tomu subjektu, ktorý bol vlastníkom vecným bremenom zaťaženého pozemku v momente vzniku vecného bremena, čo žalobca nie je, teda ku dňu účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, pričom takýto nárok sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka.

25. Vlastník pozemku, ktorému bolo zákonom obmedzené jeho vlastnícke právo zriadením vecného bremena, má tak nárok na peňažnú náhradu za toto obmedzenie s tým, že tento nárok je peňažnou pohľadávkou, ktorá sa ako záväzkové právo a nie ako vecné právo, premlčuje. V tomto konaní vzťah vlastníka pozemku a vlastníkov bytov v bytovom dome bol vyriešený ustanovením § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov. Po takejto úprave mal vlastník pozemku ku dňu účinnosti zákona o vlastníctve bytov možnosť domáhať sa náhrady za zriadenie vecného bremena. Tento nárok na peňažnú náhradu podlieha režimu premlčania, ako už bolo konštatované vyššie. Aplikácii inštitútu premlčania nebránia ani ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky, ani Listiny základných práv a slobôd. Z dôvodu deficitu právnej úpravy mohol vlastník pozemku o takúto peňažnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva požiadať už od účinnosti zákona (zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov), ktorý vecné bremeno zriadil. Preto prvým dňom na uplatnenie náhrady za takýto zásah bol deň účinnosti zákona o vlastníctve bytov, ktorý je zároveň podľa Občianskeho zákonníka dňom, kedy sa právo mohlo na súde uplatniť po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Právo sa teda dalo uplatniť hneď v prvý deň účinnosti zákona o vlastníctve bytov, teda dňa 1.9.1993 a trojročná všeobecná premlčacia doba márne uplynula dňa 1.9.1996.

26. Tieto právne závery, na ktorých stavia odvolací súd, boli už predmetom posudzovania Ústavným súdom Slovenskej republiky (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/165/2008 z 22.4.2009 napadnutý sťažnosťou na Ústavnom súde SR, ktorý sťažnosť rozhodnutím č. III. ÚS 13/2010-24 zo dňa 20.12.2010 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/10/2011 z 27.6.2011 napadnutý sťažnosťou na Ústavnom súde SR, ktorý sťažnosť rozhodnutím č. I. ÚS 1/2012-17 zo dňa 11.1.2012 odmietol ako zjavne neopodstatnenú), preto nie je dôvod, aby sa odvolací súd od takýchto právnych záverov odchyľil.

27. Žalobca v odvolaní poukazoval na to, že postoj žalovaných vrátane vznesenia námietky premlčania nie je v súlade s dobrými mravmi, keďže on ako vlastník je povinný platiť daň z nehnuteľnosti bez toho, aby mal z pozemkov akýkoľvek výnos, žalovaní nemajú záujem na odkúpení pozemkov, bezplatne využívajú cudziu vec bez akejkoľvek dohody s ním a jemu zostalo iba holé vlastníctvo.

28. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez ďalšieho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

29. Vyššie citované ustanovenie zakotvuje všeobecne záväznú zásadu, v zmysle ktorej výkon inak právom daných subjektívnych občianskych práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Definícia dobrých mravov nie je v právnom poriadku Slovenskej republiky nikde normatívne upravená. Vo všeobecnosti však ide o pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti takýmto pravidlám možno potom označiť za činnosť proti dobrým mravom.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. 3 Cdo 137/2003 uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. V rozsudku sp. zn. 3 Cdo 49/1996 Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka pritom nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel elementárnej slušnosti a tolerancie a morálneho charakteru konajúcich.

31. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 176/2011-14 zo dňa 20.4.2011 vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto

práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby.

32. Z vyššie uvedených dôvodov vedúcich k záveru o neopodstatnenosti nároku žalobcu a z vyššie uvedených teoretických východísk jednoznačne vyplýva, že postoj žalovaných vrátane nimi vznesenej námietky premlčania nie v rozpore s dobrými mravmi. Vlastník, ktorý nehnuteľnosti vlastnil v čase vzniku vecného bremena, bol povinný uplatniť si svoje práva na zaplatenie náhrady za zriadenie vecného bremena včas a keďže tak zrejme neurobil, bolo právom žalovaných vzniesť námietku premlčania. Rovnako bolo a je právom žalovaných užívať pozemky, ku ktorým im zo zákona vzniklo vecné bremeno. Inak by nebol rešpektovaný jeden zo základných princípov súkromného práva, a to princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdelým patrí právo), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním, môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. Užívanie nehnuteľností, ku ktorým zo zákona vzniklo vecné bremeno a vznesenie námietky premlčania zo strany žalovaných je len uplatnením zákonom priznaného práva, čo v žiadnom prípade nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, a to zvlášť za situácie, že toto konanie žalovaných nebolo vyvolané s úmyslom poškodiť žalobcu. Vo vzťahu k výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi žalobca totiž neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali taký výnimočný zásah do princípu právnej istoty, ktorým by došlo k značnému znevýhodneniu žalobcu (realizovaním zákonného práva žalovaných) a k odopretiu výkonu jeho práv a právnej ochrany zaručenej mu platným právnym poriadkom. Legitímna požiadavka uprednostnenia princípu spravodlivého vyriešenia prípadu pred princípom právnej istoty z hľadiska výkonu práv a povinností v rozpore s dobrými mravmi je viazaná vždy na výnimočné okolnosti konkrétneho prípadu, ktoré pre objektívnu prekážku bránili oprávnenému uplatniť si svoje práva, čo však nie je prejednávaný prípad.

33. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyložil pojem inštitút príľahlého pozemku v zmysle zákona o vlastníctve bytov, je i tento odvolací argument nenáležitý. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatoval, že systematickým výkladom zákona o vlastníctve bytov je možné dospieť k záveru, že vecné bremeno dopadá aj na príľahlý pozemok, keďže ustanovenie § 23 zákona o vlastníctve bytov komplexne reguluje práva k pozemku vrátane príľahlého pozemku, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 41/2011.

34. Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov okrem spôsobu a podmienok nadobudnutia vlastníctva bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, práv a povinností vlastníkov bytových domov, bytov a nebytových priestorov a ich vzájomné vzťahy, upravuje aj práva vlastníkov bytov a nebytových priestorov k pozemku. Vo svojich viacerých ustanoveniach (napr. v ustanovení § 2 ods. 6, § 5 ods. 1 písm. b), § 17 ods. 1, § 18a ods. 1 a § 23 ods. 1 veta prvá) rozlišuje medzi pozemkom zastavaným domom (resp. pozemkom, na ktorom je dom postavený) a pozemkom patriacim k domu, ktorý označuje tzv. legislatívnou skratkou ako príľahlý pozemok. V ustanovení § 23 ods. 5 zákona o bytoch týkajúceho sa vzniku práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu v prospech vlastníka domu, ktorý nie je vlastníkom pozemku, však používa len termín pozemok. Odvolací súd považuje za správny právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého pod pozemkom v zmysle ustanovenia § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov treba rozumieť nielen pozemok zastavaný bytovým domom, ale aj príľahlý pozemok. Pri výklade uvedeného ustanovenia treba vychádzať zo vzájomných súvislostí všetkých ustanovení uvedeného zákona týkajúcich sa práv k pozemku, najmä však z výslovného znenia ustanovenia § 23 ods. 1 prvá veta tohto zákona, ktoré s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru nerozlučne spája nielen spoluvlastníctvo k pozemku, na ktorom je dom postavený, ale aj k príľahlému pozemku. Nerozlučná spätosť spoluvlastníctva k príľahlému pozemku s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru by nemohla byť zabezpečená, ak by sa nemožnosť zriadenia vecného bremena netýkala príľahlého pozemku. Do úvahy treba brať aj účel príľahlého pozemku, ktorým je umožniť riadne užívanie bytového domu, resp. bytov a nebytových priestorov v tomto dome, pretože sa na ňom môže nachádzať príslušenstvo domu, ktorým sa rozumejú oplotené záhrady a stavby, najmä oplotenia, prístrešky a oplotené nádvorcia. Len všeobecný termín pozemok použitý v ustanovení § 23

ods. 5 zákona o vlastníctve bytov nemôže viesť k vzniku pochybností, že pod pozemkom, ku ktorému vzniklo účinnosťou tohto zákona právo zodpovedajúce vecnému bremenu, sa rozumie ako pozemok zastavaný domom, tak i príľahlý pozemok. Je dôležité však zobrať do úvahy aj samotný účel príľahlého pozemku, ktorý má umožniť riadne užívanie bytového domu, teda bytov a nebytových priestorov, môže sa na ňom nachádzať príslušenstvo domu, a to záhrady, stavby, oplotenia a prístrešky a iné.

35. V prejednávanej veci je zo skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania zrejmé, že na parcelách č. 3091/2, 3091/3 sa nachádza mestská komunikácia s chodníkmi patriaca vlastnícky Mestu Senica a verejná zeleň, ktorú udržiava Mesto Senica, z časti sú vyasfaltované a z časti sú zatravnené, pričom uvedené parcely sú užívané aj (nie výlučne) žalovanými. V konaní nebolo preukázané (ani žiadnou zo strán tvrdené), že by sa na týchto pozemkoch nachádzalo príslušenstvo bytového domu. Bez pochybností však z vykonaného dokazovania vyplýva, že uvedené pozemky sú v katastri nehnuteľností označené druhom pozemku ostatné plochy a spôsobom využitia pozemku ako pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdil, že komunikácia na nich nachádzajúca má charakter účelovej komunikácie, toto jeho tvrdenie už bolo vyvrátené v konaní pred súdom prvej inštancie, ako vyplynulo zo Správy Mesta Senica zo dňa 4.10.2016. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdil, že závery súdu prvej inštancie o ich využívaní verejnosťou sú v rozpore so skutočnosťou, aj táto odvolacia argumentácia je nenáležitá. Sám žalobca aj v odvolaní uviedol, že uvedené pozemky môžu využívať a využívajú takmer výlučne žalovaní (teda nielen žalovaní) a rovnako v konaní pred súdom prvej inštancie neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by preukázali, že uvedené pozemky sú využívané výlučne žalovanými. Z okolností preukázaných v preskúmanom prípade možno vyvodiť len ten záver, že okruh užívateľov týchto pozemkov nie je v absolútnej zhode s okruhom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ich účelové využitie je pre verejnosť, t. j. pre subjekty odlišné od užívateľov bytov v predmetnom bytovom dome, pričom je nepochybné, že miestnu komunikáciu spolu s jej súčasťami (i chodníkmi) a verejnú zeleň využívajú nielen obyvatelia bytového domu, ale aj iné subjekty, teda vopred neobmedzený okruh užívateľov, pričom takýmto užívaním týchto pozemkov si obec (Mesto Senica) plnila a naďalej plní svoje zákonné povinnosti (napr. § 4 ods. 3 písm. e), f), g), h) podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení). V súvislosti s posúdením nároku žalobcu na zaplatenie peňaznej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia za užívanie parcel č. 3091/2, 3091/3 preto súd prvej inštancie správne žalobu i v tejto časti zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaných.

36. Vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania žalobca v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie i proti tomuto výroku, čo odôvodnil nutnosťou prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu a elementárne pravidlá slušnosti, spravodlivosti a dobrých mravov.

37. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje predovšetkým na to, že v sporových konaniach sa pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu. Podľa tejto zásady súd strane, ktorá mala v konaní úspech, priznáva nárok na náhradu trov konania podľa jej pomeru úspechu v konaní a to proti strane neúspešnej. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Úspech v konaní treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu, pričom pod úspechom treba rozumieť úspech v zmysle procesného výsledku. Kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania je tak miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu, ako aj u žalovaných. Čím viac súd vyhovie žalobnému petitu, tým je väčšia miera úspechu u žalobcu; naopak, čím je väčší rozsah, v ktorom súd žalobu zamietol, tým je väčšia miera úspechu u žalovaných. Povinnosť priznať náhradu (účelne) vynaložených trov konania v plnom rozsahu úspešnej strane platí za predpokladu, že súd nevyužije možnosť rozhodnúť v súlade s ustanovením § 257 Civilného sporového poriadku.

38. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že žaloba žalobcu na zaplatenie sumy 11.950 eur s príslušenstvom bola v celom rozsahu zamietnutá. Z toho vyplýva, že v konaní mali plný úspech vo veci žalovaní, t. j. žalobný návrh a výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je vôbec zhodný a bolo rozhodnuté v celom rozsahu v prospech žalovaných.

39. Odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok predstavuje ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Je potrebné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej praxe aplikácia tohto ustanovenia prichádzala do úvahy v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov

konania úspešnej strane, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania úspešnej strane celkom alebo sčasti neprizná. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery strany. Významnými z hľadiska aplikácie uvedeného ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.. Žalobca však svoje osobné, majetkové, zárobkové, či iné pomery odôvodňujúce výnimočnosť situácie, pre ktorú by bolo možné aplikovať ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku (ani pred súdom prvej inštancie, ani v odvolaní) neuviedol. Pokiaľ ide o okolnosti predchádzajúce vzniku sporu, ako aj týkajúce sa vedenia sporu, žalovaní (ako z výsledku konania vo veci samej vyplýva) dôvodne odmietali zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu s príslušenstvom, aj v samotnom súdnom spore boli aktívni, vyjadrovali sa k argumentom žalobcu v konaní riadne a včas. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v tejto posudzovanej veci nevzhladol dôvody na aplikáciu ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku.

40. Neobstojí ani odvolacia námietka žalobcu spochybňujúca nutnosť a účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia žalovanými, pretože každá zo strán sporového konania má nepochybne právo dať sa v konaní zastúpiť zástupcami na základe plnomocenstva (§ 28 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, aktuálne § 92 ods. 1 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016). Navyše predmetom odvolacieho prieskumu nie je a nemôže ani byť účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia vo vzťahu k jednotlivým úkonom právnej služby, keďže úprava náhrady trov konania v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 1.7.2016 upustila od doterajšej koncepcie v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30.6.2016 rozhodovania o nároku i výške náhrady trov konania spoločne, nakoľko o nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd prvej inštancie bez návrhu, a to sudca v rozhodnutí, ktorým sa končí konanie a o konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Žalobcom spochybňované vyčíslenie náhrady trov konania na sumu 74.000 eur je tak bezpredmetné, keďže súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, nie o ich výške.

41. Na základe uvedeného preto možno konštatovať, že súd prvej inštancie správne rozhodol o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie vychádzajúc z tzv. zásady úspechu, keď žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

42. Žalobca v odvolaní namietal nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie.

43. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

44. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

45. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalobcom nie sú naplnené. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

46. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

47. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol, rozhodol vo výroku vecne správne a preto odvolací súd s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, vrátane vecne správneho výroku o nároku na náhradu trov konania, potvrdil.

48. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

49. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).